

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum
Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ
Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita**

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus De Virtutibus Moralibus, De Justitia Et Jure Et De
Contractibus

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, MDCCXXXIII.

VD18 90392159

Q. 1. An omne Mendacium est intrinsecè malum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40993

Q. I. *An omne mendacium est intrinsecè malum?*

Resp. Aff. Ita omnes, & Aristot. ipse l. 4. Et hic c. 7. dicit mendacium per se esse malum, & vituperabile. Prob. quia in se continet inordinationem, nam pervertit naturalem institutionem, & finem locutionis ad hoc entibus intellectivis concessæ, ut possint inter se communicare sensus suos: ac proinde per se revertit communicationem cum hominibus, & commercium vitae socialis: estque deceptivum proximi. Ideo omne mendacium in Scriptura prohibetur. *Noli velle mentiri omne mendacium.* Eccli 7. *Verbum mendax justus detestabitur.* Prov. 13. *Nolite mentiri invicem.* Col. 3. *Deponentes mendacium, loquimini veritatem.* Eph. 4. unde Alex III. c. 4. de usur. ait quod Scriptura Sacra prohibeat pro alterius vita mentiri. Mendacium tamen, quod nec proximum, nec honorem Dei graviter laedit, nec scandalum parit, nec est contra bonos mores, veniale est, quale est merè joculum, vel officiosum, ut docet S. August. in Psal. 5. Nam tunc ejus inordinatio non censetur gravis. At mendacium perniciosum, quod graviter laedit bonum proximi, vel honorem Dei, aut grave scandalum parit, est mortale: quia graviter repugnat charitati Dei, vel proximi, vel etiam justitiæ, aut religioni; tale est omne mendacium contra fidem religionem, vel bonos mores, in iudicio, testimoniiis, juramentis,

CONC

DE VIRTUTIBUS MORALIBUS. 45

contractibus, detractione gravi; &c. os quod
mentitur, occidit animam. Sap. i. perdes omnes:
qui loquuntur mendacium. Psal. 5.

Idem dic de simulatione, nam est verè, &
propriè mendacium in facto, mendacium
enim est locutio contra mentem. Per locutio-
nem autem intelligitur actuum internorum
significatio per quævis signa mentis significa-
tiva, sive sint verba, sive facta, gestus, nutus,
sive scriptura. Nam (ut ait S. August. lib. de
mendac. c. 3.) *Ille mentitur, qui aliud habet in
animo, & aliud verbis, vel quibuslibet significa-
tionibus enuntiat.* Et Thom. 2. 2. q. 111. a. 1.
ait: *ad virtutem veritatis pertinet, ut quis talem
se exhibeat exterius per signa exteriora, qualis
est. Signa autem exteriora non solum sunt verba,
sed etiam facta. Sicut ergo veritati opponitur,
quod aliquis per verba exteriora aliud significet,
quam quod habet apud se, quod ad mendacium
pertinet: Ita etiam opponitur veritati, quod ali-
quis per aliqua signa factorum, vel rerum aliquid
significet contrarium ejus, quod in eo est: quod
propriè simulatio dicitur. Unde simulatio propriè
est mendacium quoddam in exteriorum signis fa-
ctorum consistens. Non refert autem utrum ali-
quis mentiatur verbo, vel quocumque alio facto.
Unde cum omne mendacium sit peccatum, conse-
quens est etiam quod omnis simulatio est peccatum.
Sed q. 110. a. 3. ad 4. ait: licet tamen veritatem
occultare prudenter sub aliqua dissimulatione, ut
August. dicit in lib. contra Mendac. aliud est enim
verum celare, & aliud falsum significare.*

Q. 24